

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Oslo 15.09.2023
Vår ref: CT
Deres ref: 23/2527

Hørings svar til forslag om lov - og forskriftsendring av innleie til arrangement

Creo – forbundet for kunst og kultur er Norges største kunstner- og kulturorganisasjon med 11000 medlemmer. Creos medlemmer arbeider innenfor alle deler av kulturlivet; artister og musikere, pedagoger og undervisningspersonell, komponister og låtskrivere, scenekunstnere og designyrker og produksjons – og sceneteknisk personell på spillesteder, festivaler og arrangementer. Creo organiserer mange medlemmer i de scenetekniske yrkene som forslaget omfatter og har tillitsvalgte og arbeidsplassklubber i en rekke scenetekniske virksomheter og arrangørsteder.

Det vises til LOs hørings svar som Creo stiller seg bak.

Creo setter pris på regjeringens ønske om å finne gode løsninger for kulturlivet. I dette forslaget begynner regjeringen dessverre i feil ende ved å foreslå et unntak fra lovverket, før resultatene av deres egen arbeidslivspolitik har fått anledning til å virke.

Forslaget fra departementet om unntak fra innleiebestemmelsene i arbeidsmiljøloven, representerer et prinsipielt viktig retningsvalg for utformingen av arbeidslivspolitikken innen kultursektoren. Hvilke hensyn skal vektlegges i fremtiden? Skal kulturlivets utfordringer løses med en dreining fra ulovlig oppdragsvirksomhet til ansettelser i bemanningsselskaper? Skal kulturarbeidere ha svakere rettigheter enn arbeidstakere i det øvrige arbeidslivet? Creo mener at de scenetekniske yrkene og de andre yrkesgruppene som arbeider på og rundt scenene omkring i Norge, trenger et ryddig og konsekvent lovverk som stimulerer til sunne konkurransevilkår, trygge ansettelser, tariffavtaler og ryddige partsforhold. Departementets forslag risikerer å spenne bein under den positive utviklingen bransjen har opplevd de siste årene, og videre vil forslaget vil sette fagorganiseringen, tariffarbeidet og samarbeidet med de seriøse arbeidsgiverne langt tilbake.

I regjeringens storrengjøring av arbeidslivet er begrensningen av innleie og tydeliggjøringen av arbeidstaker/oppdragstaker-begrepene i Arbeidsmiljøloven de viktigste tiltakene for å bedre arbeidsforholdene i kultur – og arrangementssektoren. Lovendringene har i utgangspunktet lagt godt til rette for at mange kunstnere og kulturarbeidere, herunder sceneteknisk personell, fremover vil gå fra å være ulovlige og ufrivillige oppdragstakere til arbeidstakere.

Når departementet nå foreslår å unnta de scenetekniske yrkene i kultursektoren fra innstramningene i innleiebestemmelsene, frykter Creo at dette vil føre til en vridning fra ulovlig oppdragsvirksomhet til ansettelser i bemanningsselskaper, og at innleie fra bemanningsselskaper dermed blir den nye normen for de scenetekniske yrkene.

Slik vi forstår det, er dette stikk i strid med regjeringens ambisjoner. Creo tok for gitt at kulturlivet skulle få ta del i opprydningen i arbeidslivet, ikke minst ettersom dette er et felt som trenger det mer enn de fleste.

Høringsnotatet preges av en oppfatning om at et unntak er avgjørende for hele bredden i norsk kulturliv, og da særlig de små arrangørene. Det er på ingen måte tilfelle. Kravet om unntak har vært dominert av relativt få og store kommersielle aktører i kultur- og arrangementsbransjen, og unntaket vil slik Creo ser det, i større grad være å betrakte som en trussel mot lokale festivaler og arrangementer enn et bidrag til å sikre et rikt kulturliv.

Creo mener at forslaget i alt for liten grad har kartlagt de store og uante konsekvensene som et frislipp av bemanningsbransjen vil føre til i denne delen av kulturlivet. Konsekvensene kan bli svært alvorlige i en bransje som allerede preges av gråsoner, uryddige arbeidsforhold og tidvis kreativ tilnærming til lov og avtaleverk.

Creo mener denne saken representerer et retningsvalg for kulturlivet. Vårt innspill er en anmodning til departementet om å stole på regjeringens egen arbeidslivspolitik, og en sterk anmodning om å stoppe et forslag som vil få store negative konsekvenser for hele kulturlivet.

Creo mener:

- Løsningene på bransjens utfordringer ligger i en sunn og nødvendig omstilling, hvor en bruk av de varierte og gode virkemidlene som ligger i lov- og avtaleverket vil kunne løse behovene i bransjen.
- Økt bruk av innleie vil fortrenge grunnbemanning og vanskeliggjøre fagorganiseringen og tariffarbeidet i bransjen.
- Effekten av innstrammingen for oppdragstaker/arbeidstakerbegrepene i AML § 1-8 fra 01.01.2024 blir redusert, eller faller helt bort. Oppdragstakere som med innstrammingen ville blitt ansatt i bedriften de arbeider for, risikerer nå å heller bli ansatt i et bemanningsselskap. Når forslaget om unntak også omfatter langt flere yrkesgrupper enn det i dag er praksis for å leie inn, medfører forslaget i realiteten en utvidelse både av antall yrkesutøvere som vil bli berørt, og hvilke yrkesgrupper som i fremtiden får bemanningsselskaper som arbeidsgiver.
- Unntaket er lite relevant for bredden i norsk kulturliv og «de små aktørene», som sjelden eller aldri benytter innleie i dag. Et unntak vil primært tilrettelegge for at store arrangører kan basere seg på innleie istedenfor å ansette nødvendig personell i eget selskap.
- Det foreslåtte unntaket kan føre til at seriøse, lokale bedrifter med god grunnbemanning, vil tape mot bedrifter med lav grunnbemanning som baserer driften på innleie fra bemanningsselskap. Forslaget truer derfor også det lokale kulturlivet som er avhengig av disse kompetansesentrene gjennom hele året.
- Departementets forslag vil svekke arbeidsmarkedet for studentene ved den viktige fagskoleutdanningen for scenetekniske yrker, som akkurat har startet. Dette vil kunne få alvorlige konsekvenser for rekrutteringen og det å beholde kompetansen i den scenetekniske bransjen. Det vil også ha omfattende konsekvenser for hele kulturlivet som er helt avhengig av fagarbeiderne i yrkene som omfattes av forslaget.
- Forslaget som er knyttet til midlertidige behov for bemanning treffer i liten grad utfordringene som departementet fremhever, dersom forarbeidenes strenge tolkning av midlertidighetsbegrepet følges. Midlertidighetskravet vil også være svært vanskelig å tolke eller håndheve.
- Høringsnotatet har betydelige mangler i kartleggingen av alle ringvirkningene som forslaget kan få for arbeidslivet i kultursektoren.
- Det viktige HMS-arbeidet i bransjen vil bli vanskeligere å følge opp og ansvaret vil lett pulveriseres ute på arbeidsplassene, dersom en vesentlig del av bemanningen blir basert på innleie fra bemanningsselskaper.
- Det er bekymringsfullt at lovendringen åpner for at forskriften på et senere tidspunkt vil kunne utvides til å gjelde andre yrkesgrupper som arbeider på, eller i forbindelse med arrangement.

Kulturfeltet bør aktivt ta del i storrengjøringen av arbeidslivet og vi er overbevist om at bransjen, i likhet med resten av norsk arbeidsliv, evner å omstille seg. Men, den nødvendige omstillingen fordrer vilje, ikke kortsiktige løsninger og unntak fra lovgivingen.

Creo ber derfor om at dette forslaget stoppes, slik at man ikke ender opp med at storrengjøringen i arbeidslivet flytter "hybelkaninene" fra bygg – og anleggsbransjen over til kulturlivet.

Utdyping av Creos synspunkter og innvendinger

1 Løsningene på bransjens utfordringer ligger i regjeringens arbeidslivspolitik

Creo har blitt utfordret på å komme med løsninger på utfordringene arbeidsgiversiden har presentert. Det overordnede svaret er å stole på regjeringens gode arbeidslivspolitik, med flere ansettelser i faste stillinger som bygger opp under topartsforholdet mellom arbeidstaker og arbeidsgiver. Videre er det ikke å komme bort fra at det er behov for en sunn omstilling i bransjen, noe som både er fullt mulig og nødvendig.

Dagens behov for innleie fra bemanningsselskap er i dag begrenset til personell som i for og etterkant av arrangementer arbeider med inn og utlast, og opp – og nedrigg av sceneteknisk utstyr (stagehands og riggere). Helt konkret mener vi bemanningsutfordringene som departementet har pekt på i høringsnotatet kan løses innenfor eksisterende lovverk, uten regjeringens foreslåtte unntak. Under følger 3 eksempler på hvordan bemanning kan løses:

- Festivaler og store arrangementer baserer seg i dag som regel på en sceneteknisk leverandør som leverer alt av sceneteknisk utstyr og bemanning, mens yrkesgruppene stagehands og riggere ofte leies inn av arrangør. Sistnevnte type personell, som arbeider med rigg og inn/utlast av utstyr, kan og bør ansettes i disse scenetekniske bedriftene og inngå i entreprisen, slik det allerede gjøres med de andre scenetekniske yrkene.
- Arrangører og spillesteder med egne lokaler/scener kan og bør ansette egen grunnbemanning innen alle de scenetekniske yrkene som de har behov for, også stagehands og riggere.
- Arrangører av store, internasjonale produksjoner er alle helårsarrangører med høy prosjektbasert aktivitet. Disse kan og bør ha en forsvarlig grunnbemanning av personell de bruker til rigg og inn/utlast av utstyr på nærmest alle sine arrangementer.

Til sammen vil en slik økning av grunnbemanningen i bransjen åpne for å utvide bemanningen i sesongtopper eller ekstraordinært store arrangementer, ved bruk av inn/utleie av personell mellom produksjonsbedrifter (AML §14-13).

Tariffavtaler og et godt partssamarbeid, vil i tillegg åpne for ytterligere fleksibilitet innenfor dagens lovverk ved bruk av gjennomsnittsberegning av arbeidstid (AML §10-5) og avtale om innleie med tillitsvalgt (AML §14-12 (2)).

Deler av dagens innleiepraksis bærer også preg av entrepris ved at det leveres personell med spisskompetanse innen prosjektledelse eller kompleks rigging som krever inngående fagkunnskap. Creo mener dette er eksempler på at deler av bemanningsselskapenes virksomhet i dag vil kunne leveres som entrepriser med ansvar for sluttresultatet, slik det gjøres innenfor f.eks. vakthold på arrangementer.

Disse mulighetene og virkemidlene vil kunne løse behovene i bransjen, uten et unntak fra lovverket.

2 Innleie fortrenger grunnbemanning og vanskeliggjør tariffarbeidet

For å opprettholde og videreutvikle et høyt faglig nivå i kultursektoren, er det avgjørende at behovet for arbeidskraft løses med økt grunnbemanning. De fleste bedrifter og arrangører har en forutsigbarhet som tilsier at de bør ha ansatt sceneteknisk personell som eventuelt kan suppleres med midlertidige ansettelser eller vikarer ved ekstraordinært store produksjoner. En slik omstilling er flere av de seriøse bedriftene og arrangørene allerede godt i gang med, men dette er en utvikling vi frykter stopper opp med regjeringens forslag.

Yrkene som omfattes av forslaget er i dag i et tariffomt område der det har vist seg vanskelig å få etablert tariffavtale. Noe av årsaken til dette er at en så stor andel av bemanningen er basert på

oppdragstakere. Med en vridning over til bemanningsselskaper, er det all grunn til å forvente at tariffarbeidet blir enda vanskeligere slik erfaringene fra andre bransjer har vist. Creo opplever også at de viktige tariffprosessene stopper opp, i påvente av innleiespørsmålet, noe som understreker hvilken grunnleggende endring forslaget medfører.

Creo frykter at regjeringen ikke har sett grundig nok på hvilke langsiktige konsekvenser økt bruk av innleie vil føre til for fagorganiseringen, tariffarbeidet og grunnbemanningen i sektoren.

3 Sammenheng med innstramningen i arbeidstaker/oppdragstakerklassifisering

Forslaget må ses i direkte sammenheng med oppdragstager/ arbeidstagerbegrepet, og innstramningene/presiseringene i AML §1-8. Creo erfarer at det i kultur – og arrangementssektoren, særlig i de scenetekniske yrkene, er utstrakt bruk av oppdragstagere som skulle vært ordinære arbeidstakere. Dette er mest sannsynlig hovedårsaken til at det fram til nå ikke har vært en veldig utbredt praksis for innleie fra bemanningsselskaper.

Den praktiske effekten av det foreslåtte unntaket fra innleiebestemmelsene og innstramningene i oppdragstakerbegrepet “nuller hverandre ut”, med det resultat at innleie fra bemanningsselskap blir den nye normen. Creo frykter at oppdragstakerne som med innstramningen og presiseringene i AML § 1-8 ville blitt ansatt i bedriften de arbeider for, nå vil bli ansatt i et bemanningsselskap. Våre medlemmer bekrefter at ansettelsesprosesser allerede har stoppet opp i påvente av utfallet i denne saken. Vi er svært kritiske til at en bransje som i tiår har basert store deler av driften på ulovlig oppdragstakervirksomhet, skal få en vid adgang til innleie fra bemanningsselskaper, istedenfor å måtte ta del i omstillingen som resten av arbeidslivet er godt i gang med.

4 Forslaget er en betydelig utvidelse av dagens praksis

I forslaget har regjeringen omfattet langt flere yrkesgrupper i unntaket enn det som i dag leies inn fra bemanningsselskaper. Praksis i dag er at en del arrangører og scenetekniske bedrifter leier inn yrkesgruppene stagehands og riggere, altså *personell som i for og etterkant av arrangementer arbeider med inn og utlast av utstyr og opp – og nedrigg av sceneteknisk utstyr på arrangementer*. Imidlertid bruker departementet betegnelsen sceneteknisk arbeid, som omfatter f.eks. lyd – og lysteknikere. Begrepet “sceneteknisk arbeid” er ikke avgrenset og vil dermed etter all sannsynlighet også omfatte andre yrkesgrupper som arbeider på eller i tilknytning til scenen, f.eks. AV-teknikere, elektrikere, truckførere, transportarbeidere, IT/IKT-personell. Forslaget til forskriftsendring medfører dermed en betydelig utvidelse av dagens reelle bruk av innleie i bransjen.

En kan også se for seg at lederfunksjonene på scenen (scenemester, crew-leder, etc) som i dag er tilknyttet som oppdragstakere, i fremtiden blir leid inn via et bemanningsselskap. Dermed er det ikke usannsynlig at f.eks. en festival leier inn stagehands og riggere fra et bemanningsselskap som blir ledet av personell fra et annet bemanningsselskap. Creo frykter at nettopp slik kreativitet blir utfallet av et unntak fra lovgivingen, et unntak som mange arrangører i praksis oppfatter som et alternativ til den ulovlige oppdragsvirksomheten

Creo frykter også at den generelle adgangen for unntak til arrangementer, som selve lovendringen innebærer, vil åpne for at andre yrkesgrupper blir omfattet ved senere forskriftsendringer. Flere arbeidsgiverorganisasjoner og arrangører har allerede tatt til orde for at det er behov for dette. En slik utvikling vil, sammen med de foreslåtte unntakene, flytte enda flere av utfordringer man har hatt i andre bransjer over på yrkesgrupper som arbeider i kultur- og arrangementssektoren.

5 Et unntak for de store aktørene

Kravet om unntak har vært dominert av relativt få, store, kommersielle aktører i kultur- og arrangementsbransjen, som i hovedsak har arrangementsvirksomhet i de store byene. Det argumenteres likevel med at unntaket er avgjørende for hele norsk kulturliv og særlig de små

festivalene og arrangørene. Creos erfaring er at bredden i norsk kulturliv i liten grad baserer bemanningen på innleie. Derimot er de fleste arrangørene, spesielt de små festivalene, avhengige av entrepriser fra lokale scenetekniske bedrifter i kombinasjon med direkte ansettelser og frivillighet, for å gjennomføre sine arrangementer.

Creo er bekymret for at et det foreslåtte unntak vil føre til at seriøse, lokale scenetekniske bedrifter med god grunnbemanning og høy kompetanse, som i dag leverer totalentrepriser til små og mellomstore festivaler utenfor de største byene i Sør-Norge, vil tape mot bedrifter med lav grunnbemanning som baserer driften på innleie fra bemanningsselskap. Dermed er det også risiko for at kompetansesentrene som de scenetekniske bedriftene er for det lokale kulturlivet resten av året, blir truet eller forsvinner. Forslaget kan derfor også få alvorlige kulturpolitiske ringvirkninger, spesielt i Distrikts-Norge.

6 Oppfølging av midlertidighetsbegrepet

Det foreslåtte unntaket omhandler adgangen til innleie fra bemanningsselskap ved midlertidig behov. Denne adgangen reguleres på samme måte som for midlertidige ansettelser, og regjeringen viser i Prp 131L til forarbeidene OT prp. Nr. 49 side 214, der det tydeliggjøres at *arbeid organisert i prosjekt eller enkeltstående oppdrag* i seg selv ikke er tilstrekkelig til å begrunne midlertidig ansettelse, og dermed heller ikke til å leie inn fra bemanningsselskap. Proposisjonen presiserer også at *arbeid organisert som gjentatte prosjekter* i seg selv ikke gir adgang til å ansette midlertidig, mens det åpnes for at dersom det dreier seg om *større eller sjeldnere prosjekter* som forutsetter bemanning utover det ordinære, vil det være mulig å ansette midlertidig.

Arbeidstilsynet har påpekt at midlertidighetsbegrepet er vanskelig å håndheve i bygg – og anleggsbransjen, noe som samsvarer med fagforbundenes erfaringer. Creo har all grunn til å tro at en håndheving blir vel så vanskelig i kultur – og arrangementsbransjen, der all erfaring tilsier at mange arrangører og bedrifter i vil tolke formuleringen «*større og sjeldnere prosjekter*» langt videre enn regjeringens intensjon har vært med forslaget.

Creo etterlyser også en grundigere vurdering av hvordan midlertidighetsbegrepet rundt ansettelser i bemanningsselskap vil slå ut for bransjen. Creo mener det er betydelig risiko for at økt bruk av innleie generelt vil føre til økt bruk av midlertidige ansettelser i bemanningsselskapene, hjemlet i forarbeidenes formuleringer om «*større og sjeldnere prosjekter*». Slike usikkerhetsmomenter kan få store konsekvenser i bransjen og burde vært grundigere utredet i høringsnotatet.

Creo frykter derfor at departementet i praksis åpner dørene for langt mer omfattende bruk av bemanningsselskaper enn hva intensjonen har vært med forslaget.

Creo etterlyser i tillegg at departementet går i dybden på for hvordan likebehandlingsprinsippet vil slå ut i virksomheter som ikke har ansatte i arbeidstakerkategorien. Creo frykter at det i slike tilfeller vil åpnes for at lønns – og arbeidsvilkår for de innleide vil bli vesentlig lavere enn i bedrifter med ansatte og tariffavtale. Dermed vil bedrifter som ikke har egne ansatte i arbeidstakerkategorien få et utilsiktet konkurransefortrinn. Dette kan vanskeliggjøre fagbevegelsens innsats for å få flere ansatt med gode lønnsbetingelser i virksomhetene der de jobber, siden dette utløser høyere lønnsbetingelser ved innleie enn hos konkurrenter uten ansatte i disse yrkesgruppene.

7 Risiko for ansvarspulverisering og svekket sikkerhet på arrangementer

Erfaringene fra den utstrakte bruken av bemanningsselskaper i bygg – og anleggsbransjen, viser at økt bruk av innleie svekker det viktige arbeidet med helse, miljø og sikkerhet ute på arbeidsplassene. I den scenetekniske bransjen er felles kompetanse – og sertifiseringsordninger lite utbredt og det er derfor all grunn til å frykte at kulturlivet blir enda hardere rammet av de negative effektene med økt bruk av innleie enn andre bransjer. Særlig personell som arbeider med rigging av scener må i økende grad forholde seg til ekstremvær som krever høy fagkompetanse for å ivareta sikkerheten til personell og publikum på arrangementer. På dette området trengs det betydelig styrking av kompetanse i alle ledd av produksjonen, men kompetanseutvikling har i andre bransjer vist seg vanskelig å gjennomføre

med utstrakt bruk av innleie. Creo er svært bekymret for at departementets forslag, som vil føre til økt bruk av innleie, videre vil føre til ansvarspulverisering mellom arrangør, sceneteknisk leverandør, turnéproduksjon og bemanningsselskap, En utilsiktet – men stadig mer sannsynlig - konsekvens av forslaget kan derfor bli økt risiko for alvorlige ulykker på arrangementer.

8 Et tilbakeslag for fagarbeideren

Som initiativtaker til fagskoleutdanningen for scenetekniske yrker ved Fagskolen Oslo, har Creo bidratt aktivt til å styrke fagarbeiderens muligheter, posisjon og kompetanse i bransjen. Utdanningen vil styrke rekrutteringen, men vil også være et viktig bidrag i å tette den dramatiske kompetanseflukten fra bransjen. Creo frykter at økt bruk av innleie fra bemanningsselskaper vil føre til at satsingen på fagarbeiderne blir skadelidende, ved at yrkeskarrieren som ligger i enden av utdannelsen er ansettelse i bemanningsselskap.

Departementets forslag om unntak i innleielovgivningen vil derfor kunne få alvorlige konsekvenser for rekrutteringen og det å beholde nødvendig kompetanse i den scenetekniske bransjen, og da også for artister, arrangører og scenetekniske bedrifter i kulturlivet som er helt avhengig av fagarbeiderne i yrkene som omfattes av forslaget. Dette framstår som et paradoks, siden nettopp satsingen på fagarbeideren har vært en viktig del av regjeringens arbeidslivspolitik.

9 Konkrete kommentarer til høringsnotatet

Creo er betenkt over at departementet i så liten grad har gått både praktisk og prinsipielt i dybden på arbeidsgiversidens argumentasjon i kravet om unntak. Høringsnotatet framstår noe vilkårlig og tilfeldig i spørsmål som vil få store ringvirkninger i hele kulturlivet. Vi vil her framheve noen av punktene vi er kritiske til:

a) Lav organisasjonsgrad (side 3)

I departementets vurderinger biter vi oss merke til at lav organisasjonsgrad i bransjen tilsynelatende brukes som et argument unntak fra arbeidsmiljøloven. Videre begrunnes behovet for unntak med at virksomhetene ofte ikke har egne ansatte i arbeidstakerkategorien og dermed ikke kan basere seg på verktøyene knyttet til tariffavtaler og avtale med tillitsvalgte. Creo vil presisere at en viktig årsak til at mange virksomheter ikke har ansatte i scenetekniske yrker, er at de i dag baserer seg på ulovlig oppdragstakere eller på permanent basis leier inn de yrkesgruppene unntaket er tenkt å omfatte. Det er dermed ikke overraskende at disse virksomhetene ikke har ansatte sceneteknikere, men det er et paradoks at dette brukes som et argument for at praksisen skal fortsette og utvides. Spesielt ettersom tydeliggjøringen av arbeidstakerbegrepet i Arbeidsmiljøloven vil medføre at langt flere fremover i utgangspunktet skulle blitt ansatt hos oppdragsgiver.

Departementet går heller ikke i dybden på hvem som har ansvaret for innleid personell, når innleier ikke har ansatte i arbeidstakerkategorien. I mange tilfeller vil dette kunne være innleid personell fra et annet bemanningsselskap, noe som åpner for særs uryddige forhold i kulturlivet.

b) Variasjon i arrangementer (side 4)

Et annet argument som vektlegges av departementet er variasjonen mellom ulike typer arrangementer. Selv om kulturlivet har en rik flora av arrangører, har de fleste arrangementer lang planleggingshorisont og relativt forutsigbare bemanningsbehov. Creo opplever at departementet framstiller kulturlivet som mer uoversiktlig og kaotisk enn hva situasjonen er. De aller fleste arrangementer er knyttet til steder med etablert infrastruktur som er tilpasset kulturvirksomhet, og på disse stedene bør det forventes en solid grunnbemanning. Erfaringen viser dessverre det motsatte; mange store helårs arrangører og spillesteder med solid økonomi og arrangementer 3-5 dager i uka, har ikke en eneste ansatt innen de scenetekniske yrkene. Creo mener at variasjonen mellom ulike typer arrangementer er overdreven i departementets notat, og at en stor andel av bemanningen som arrangørene i dag ønsker løst med innleie, isteden kan, og bør, ansettes i en grunnbemanning. For variasjoner utover det en grunnbemanning kan håndtere, finnes det tilstrekkelig adgang til midlertidige løsninger i eksisterende lovverk.

c) Manglende grunnlag for å ansette arbeidstakere (side 4)

Departementet viser også til arrangørens påstand om at det ikke er grunnlag for å ansette arbeidstakere ettersom dette kun medfører arbeidsplikt noen få dager i året. Departementet virker her å se på hvert arrangement isolert, men mange av eksemplene som er benyttet fra arrangørsiden, er arrangementer eid og driftet av helårs-arrangører med kontinuerlig, prosjektbasert virksomhet og store bemanningsbehov. Creo mener derfor departementet bør se på helheten i disse arrangørens drift, som burde tilsi en langt større helårlig grunnbemanning.

d) Sosial dumping (side 5)

Departementet fremhever risikoen for sosial dumping gjennom at norske arbeidstakere blir erstattet med omreisende riggmedarbeidere. Erfaringene fra bygg – og anleggsbransjen tilsier derimot at denne risikoen er vel så høy med bemanningsselskaper. Departementets vurderinger bærer preg av et øyeblikksbilde der dagens aktører har en sterk posisjon i markedet, men det er ikke gitt at disse vil beholde sin dominans i framtiden. Allerede i dag leier store norske festivaler inn crew fra litauiske bemanningsselskaper der arbeidsforholdene er langt dårligere enn i de norske. Det er vanskelig å se at en organisering av ansettelsesforholdene med basis i grunnbemanning hos arrangørene, skulle endre dette negativt. Det er heller trolig at vi vil se mer sosial dumping og flere useriøse aktører som en konsekvens av dette unntaksforslaget. På generelt grunnlag deler Creo likevel departementet og bedriftenes bekymring for sosial dumping og deltar gjerne i et målrettet arbeid for å motvirke dette, men forslaget om unntak er ikke et egnet verktøy.

e) Tillitsvalgt som sikkerhetsventil (side 6)

Bemanningsløsningene for scenetekniske yrker på de faste arrangementsstedene varierer i dag fra faste, trygge ansettelser, til utstrakt bruk av ulovlige oppdragstakere. Departementet virker å ha som intensjon at et unntak ikke skal åpne for at permanente scener skal basere seg på bemanningsforetak, men departementet tar i liten grad høyde for at de gråsonene som vil oppstå. Desto mer bekymret blir Creo av at departementet vektlegger at tillitsvalgt skal kunne be om skriftlig dokumentasjon for grunnlaget, som en sentral sikkerhetsventil mot ulovlig bruk av innleie. Sett opp mot den lave organisasjonsgraden i bransjen, som departementet selv viser til, og at dette unntaket bare vil forverre denne situasjonen, tilsier dette at langt de fleste av bedriftene ikke vil ha en tillitsvalgt til å etterse grunnlaget for innleie.

Oppsummert: Vårt innspill er en anmodning til departementet om å stole på regjeringens arbeidslivspolitik, og en sterk anmodning om å stoppe et forslag som vil få store negative konsekvenser for hele kulturlivet.

For Creo

Christine Thomassen, nestleder